

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălămate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidieceșană, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 16 Aprilie.

În sfârșit eată sosită și ziua, în care să se hotărească de cătră supremația maghiară prigonirea noastră intelectuală. Sîntem informați, că des lăudatul proiect de lege pentru introducerea limbei maghiare în scoalele populare ale nemaghiarilor astăzi, mult mâne are să fie pus la ordinea zilei în parlamentul maghiar. Nimenea nu va aștepta dela supremătorii nostri argumente în favorul proiectului de lege, de cari nici cel mai rabulistic advocat nu ar fi în stare să producă. Toată nisuința celor puternici prin constelațiunea politică va fi, a invelui — dacă s'ar pute — adevăratele lor intențiuni și adevărata lor devisă, care este: *Hoc volo, sic iubeo esse.*

Aducem la alt loc o ilustrație a intoleranței maghiare. Este jalnic, până unde merge șovinismul maghiar! Binevoiască însă cetitorii, a da cuvenita atențiune și corespondenței noastre particulare din Coveș, pentru a se convinge din acest esemplu — unul din neumărate multe! — câtă dreptate, nu în ale limbei numai, ci în cele ale traiului zilnic în de obște cunosc stăpânitorii nostri față cu noi nemaghiarii.

Dar încât pentru administrație, precum am mai amintit, guvernul de astăzi nu împlinesce nici cele mai elementare datorințe, ce se află înscrise între condițiunile de existență chiar și ale cetățenilor de sânge maghiar. Pecând adecă puternicii din dieta Pestei își pretrec vremea cu séménarea urei între naționalități, pe atunci eacă ce scire aduce maghiarorul și guvernamentalul „Pester Lloyd” din Seghedin, dto 26 Aprilie: „Suirea Tisei... produce mare ingrigire. Stavilele dela Seghedinul-nou au suferit mult de furtună; de altă parte prin multa apă ce se strecură și prin ploie neîncetate părțile de jos ale Seghedinului-nou sînt cu totul inundate. As-

tăzi stăm înaintea unei a două catastrofe, ce ar pute nimici și Seghedinul-nou cu cei mulți fugiți, dacă nu se vor lua încă la timp măsuri serioase.” Nu, nu se vor lua, căci asupritorii nostri nu se pot ocupa cu astfel de bagatele tocmai acuma, când sînt cuprinși de frigurile maghiarității.

Reproducem și de astădată eără un glas străin asupra nefastei politice maghiare. La sfârșitul unui articol „Vaterland” din Viena dice următoarele: „Austria, contribuind la mulțămirea popoarelor din Balcan, ea și-le va face prietene și va afla între ele aliați mai curând, ca și când urmează politica opusă. Noi amsimțit efectele unei politice nenaturale deja în privirea Sârbiei, care la dușmăniile maghiare a răspuns cu încheierea tractatelor comerciale cu Anglia și Francia. O Austrie maghiară, precum este astăzi, ne poate aduce și ne va aduce numai consecențe turcesci, căci dorul național de asuprire n'a adus nici când popoarelor stăpânitoare fructe salutare..... Dacă (politicii maghiari) printr'o politică internă pedos gonesc din țară pe naționalitățile de altă limbă, atunci ei chem pe dușman în țară și ruinează monarhia noastră frumoasă.”

Dela Sinodul archidieceșan.

(Raport special al „Telegrafului român”)

Ședința VI.

După cetirea și autenticarea protocolului V presiulul prezintă cererea neverificatului deputat I. Bojiță pentru licuidarea speselor de călătorie, apoi credenționalele deputaților B. Almasan, Anania Moldovan, Cornel Pipos, Ioan Șovrea, cari cer totodată și concediu.

Cererea dântăiu să transpune comisiunei pentru bugetul casei, ear cele din urmă comisiunei verificătoare.

În cercul XIV dela mandatul căru a renunțat dep. D. D. Barcian, sinodul dispune alegere nouă.

Se prezentează mai multe rugări, cari se transpun comisiunilor.

Dep. Anania Trimbițaș face următoarea interpelațiune: „După cum este în general cunoscut, provincia metropolitană gr. or. română, a ținut în toamna anului trecut congresul seu ordinar național bisericesc și a adus în aceasta concluse de prea mare importanță referitoare la organizarea administrativă a archidieceșei. Intreabă dar:

a) Impărtașitu-sau aceste concluse pe calea sa veneratului consistoriu archidieceșan? și dacă da

b). Are el de cuget ale așterne sinodului încă în sesiunea prezentă, pentru luarea spre cunoscință, promulgare și eventuală ulterioară pertractare.

Presidiul răspunde cumcă organele metropolitane nu a împărtașit consistoriului archidieceșan până acum actele și hotăririle congresului și pentru aceasta consistoriul archidieceșan nu poate fi tras la răspundere pentru neducerea în deplinire a acestor concluse.

Interpelantul nu se află pe deplin mulțămît cu răspunsul și și reservează dreptul, a și face la locul și timpul seu propunerile sale în această privință.

Comisiunea verificătoare prin raportul seu Eugen Brote propune și sinodul declară de verificați pe deputații: Nicolae Mihălțan (cerc. VII) Anania Moldovan (cerc. XI). Vasilie Almasan (cerc. XII). Nicolae Cosma (cerc. XIII) Diamande Manole (cerc. XVIII) incuviințându-se cestor patru din urmă concediul cerut.

Comisiunea petiționară raportează prin raportul seu Abs. Todea despre mai multe petițiuni, cari se transpun consistoriului spre a le resolvi în sfera sa de activitate.

Dep. P. Cosma raportează des-

pre raportul comisiunei esmise în anul trecut sub Nr. 79 sinod. 1878, pentru convocarea congresului și a consistoriului metropolitan, despre activitatea sa împreună cu un particulariu de spese al membrului acelei comisiuni A Trimbițaș.

Raportorul P. Cosma arată, că acea comisiune ar fi trecut în cât-va preste competența sa și că spre a și împlini lucrările sale nu ar fi avut de lipsă a petrece atât timp în Sibiu, de altcum propune a se lua raportul acelei comisiuni spre sciință, ear particulariul dep. Trombitaș a se transpune comisiunei finanțiale.

Să primesce.

Ședința următoare se amână pe mâne la 9 oare dimineața.

Ședința se încheie la 12¹/₄ oare.

În ședința a VII s'a desbătut raportul senatului scolastic, pe care începem a'l publica în numărul acesta; în ședința a VIII s'a pertractat revisiunea regulamentului casei; în ședința a IX ținută eri după ameași, s'a desbătut unele propuneri de mai puțină însemnătate. Raporturile detaliate despre aceste ședințe le vom publica pe rënd.

Nr. 1111|1879 scol.

Raportul

consistoriului archidieceșan, ca senat scolastic pe anul 1878.

Venerabil sinod archidieceșan!

Consistoriul archidieceșan ca senat scolastic vine cu toată onoarea a presenta raportul seu în cele ce privesc activitatea sa pentru anul procsim trecut. Anume:

I. Vom arăta cum acest consistoriu a esecutat conclusiunile sinodului din anul trecut.

II. Vom da o arătare statistică încât se poate succintă despre starea scoalelor noastre confesionale.

III. Vom lua alte dispusețiuni și acte relative la interesul susținerii și în-

FOIȚA.

Aventurile

doctorului Van-der-Bader.

Din franțozesce de Evariste Carrance.

(24. urmare.)

XVIII.

Pentru ce d. Ellermann împrumută dela jumătatea cea frumoasă a genului omenesc migrena tradițională.

(Urmare).

— Foarte mult. Pretensiunile unui om de rënd în ce privesc descoperirile științifice, de cari e vorba, n'ar fi avut mare importanță, cele ale d. doctor Van-der-Bader însă sînt de natură, a lovî de moarte casa ce reprezentează.

— Dar, domnule, ești D-Ta încredințat, că dreptatea este pe partea D-tale? Cine v'espune, că profesorul de Leyden nu este în drept? Nici odată minciuna n'a trecut preste buzele profesorului meu.

— Cred; dar chiar admițînd faptul, că el ar fi avut în aceeași oară idea de a introduce în sciință iodurile de methylammoniu și de tetramethylammoniu, dl. Rabuteau, a fost cel d'ântăiu, care a eșit în public cu descoperirile sale și jurnalele cu miile lor de glasuri au proclamat numele lui.

— Chiar așa să fie, domnule, ce bănueli ai?

— Bănueli foarte temeinice.

„Mâne să anuncie profesorul de Leyden, că el este singurul autor al acestei prețioase descoperiri, și D-Ta vei vedea ce scandal va eși din aceasta; interesul patronului meu ar fi pus în cumpănă, eu mânc pânea lui pentru a'i apăra interesele sale.

— Dar eu nu pot espune pre prietenul meu norocului schimbăcios al unui duel, doctorul Van-der-Bader în viața sa n'a avut armă amână.

— Atunci ne aflăm în condiții egale și pe terenul de luptă vom dispune de aceleași puteri.

— Domnule, țise Ellermann cu durere, dacă cu totdinadinsul voiesci o jertfă, primesce-mă pre mine.

— Aceasta propunere îți face onor, însă trebuie să o resping; prietenul D-Tale m'a vătămât, dela densusul singur am dreptul a cere satisfacere.

În fața unei rezoluțiuni atât de firme, studentul își plecă capul și se retrase încet, pe când două mari lacrimi i se scurgeau pe obraji în jos.

Călătorii nu cerca să și ascundă emoțiunea ce produse în trênsul această durere mută.

În momentul când Ellermann deschise ușa, el il apucă de mână și îl opri.

— Domnule, îi țise el, îmi faci mare durere de a Te vedé eșind așa dela mine, nici eu nu sînt un tigr, să mă crești.

„Ascultă! duelul acesta este de lipsă, căci el apără în oare cât-va interesele D-lor Durand, Mocard și Comp., dară jur că va fi în ofensiv.

— Ce vrei să țici?

— Nu 'mi ai spus, că doctorul nu a avut nici odată în viața sa arma în mână.

— Ți o țic încă odată.

— Ei bine! eu mă află în aceeași poziție... și eu mai am pe lângă toate aceste tristul privilegiu de a fi în gradul suprem miop.

— Și apoi Domnule!...

Eu voiu alege pistolul ca armă, și și ți promit de a'mi uita și de acest lucru de aici, urmă agentul, arătând la un lorgnon elegant acățat de gât prin un cordon de mătasă; ești mulțămît?

Ellermann apucă cu mare căldură pe d. Anatole Bergerat de mână.

— Domnule, îi țise el, ești un om de omenie; voiu ruga pre D-țeu să'mi deie prilegiul de a și fi folositoriu.

— Mai scii ce se poate întempla murmură agentul; dacă oare când-va casa Durand, Mocard și Comp., mă va fi dimisionat, voiu cere protecțiunea D-Tale, și chiar aceea a prietenului D-Tale, adause el după o mică pauză de nehotărîre.

(Va urma).

florii scoalelor de sub superinspecțiunea acestui consistoriu.

I.

1. În privința concludului de sub Nr. 87 al sinodului din anul trecut luat asupra propunerii deputatului B. Baiulescu pentru îmbărbătarea tinerimei de a se aplica la meserii și pentru înființarea unei scoale de meserii în arhidieceasă, consistoriul a invitat mai întâiu pre dl propunător ca să prezente un proiect în privința punerii în practică a propunerii sale. Dl Baiulescu a corespuns acestei însărcinări. Proiectul înaintat de d-sa s'a dat unei comisiuni numită din partea consistoriului în persoanele d-lor: Nicolau Cristea și Dimitriu Comșa spre a studia acel proiect și a l' subțerne consistoriului. Raportul și părerea acestei comisiuni se alătură aci / (Nr. 74 ex 1879).

2. În privința concludului sinodului arhidieceasă de sub Nr. 140 și 145 din anul 1877 cu respect la datele statistice, consistoriul arhidieceasă s'a adresat consistoriilor din Arad și Caransebeș de o parte ear de alta a însărcinat pre toți protopopii și administratorii protopopesi din arhidieceasă spre a înainta și respective a subțerne datele statistice conform concludului mai sus memorat.

Din partea consistoriilor eparchiale aceste date statistice n'au urmat încă. Sântem însă pe deplin convinși că acele date statistice constatănduse în sinoadele ce acele eparchii țin chiar de odată cu ședințele sinodului nostru arhidieceasă, ni le vor comunica, precum va avé și acest consistoriu de ale comunica datele statistice din arhidieceasa noastră.

Protopopii și administratorii protopopesi au subțernut datele statistice din cari se va prezenta Venerabilului sinod un Conspect general cât se poate mai exact.

3. În privința concludului sinodului din anul trecut Nr. 44, pentru vizitarea scoalelor s'a dat ordin protopopilor și administratorilor protopopesi a urma în tocma și protopopii și administratorii bisericesci au corespuns acestui conclud într-o cât a fost posibil.

4. În sarcinările date de către sinodul din anul trecut sub Nr. 117 despre executarea concludurilor sinodului din anul 1877 Nrii. 120.126. 143.148.152 și altele relative la mai multe cestiuni s'au pus în lucrare precum dovedește actul sub Nr. 949.

5. În cât pentru concludul luat de sinodul din anul trecut în privința unui proiect pentru inspecțiunea scoalelor din arhidieceasă, consistoriul arhidieceasă a numit o comisiune cu însărcinarea, de-a elabora acel proiect. Acest proiect se va prezenta Venerabilului sinod încă în cursul acestei sesiuni.

6. În privința concludului sinodului din anul trecut Nr. 119 pentru înființarea de instrucțiune practică de meserii în seminariul arhidieceasă s'a adresat corpului profesoral din acel institut spre ași da opiniunea în privința aceasta; acest corp profesoral a respuns, că acum de odată aceea instrucțiune practică de meserii în seminariul Andreian nu se poate înființa. Actul despre aceasta se aclude aci sub 2/.

7. În privința concludului sinodului din anul trecut Nr. 119 pentru înființarea unui institut pedagogic de învățătoare consistoriul arhidieceasă a numit o comisiune pentru elaborarea unui proiect în privința aceasta, care comisiune însă, precum arată prin adresa sa 3/ până astăzi încă nu și-a putut termina lucrarea sa.

8. În privința executării concludului sinodului din 1877 Nr. 142 pentru a susține scoale populare împreună cu gr. catolicii în comunele lipsite de mijloace, consistoriul archi-

dieceasă s'a adresat la ordinariatele gr. cat. din Blaj, Gherla și Lugos spre a se pune în înțelegere cu consistoriul nostru arhidieceasă pentru punerea în practică a §-lui 45 din art. de lege XXXVIII dela anul 1868. Până acum însă mai sus numitele ordinariate nu ne-au dat răspuns.

9. În privința concludului sinodului din anul trecut Nr. 117 pentru de a se esopera dela guvern ajutoarea proporționată a scoalelor noastre confesionale române din sumele ce dieta pe tot anul votează pentru instrucțiunea publică, acest consistoriu s'a adresat ministrului de culte și instrucțiune publică, de unde însă, până astăzi, nici un răspuns nu sa primit.

10. Relativ la concludul sinodului arhidieceasă din anul 1877 Nru 148 pentru a se pune în lucrare înființarea de cursuri pedagogice la gimnasiile din Brașov și Bradu, consistoriul a însărcinat pe d-l profesor și membru al consistoriului Dr. D. P. Barcianu a face un proiect în privința aceasta. Se alătură aci 4/ raportul seu prin care arată imposibilitatea de a înființa de o cam dată asemenea institute.

(Va urma.)

Dela sinodul eparhial din Caransebeș.

(Raport special al „Telegrafului român“)

Ședința IV.

După autenticarea protoalelor ședinței a II și a III deputatul Iulie Petric fiind ales în două cercuri renunță la cercul din Boccea reținânduși mandatul pentru cercul Zăguzeni.

Referentele comisiunii verificatoare George Sârb propune spre verificare pe deputații sosiți Alesandru și Eugenie Mocioni, ceea ce se primesc.

O dezbateră mai înfocată s'a esat cu ocaziunea verificării deputatului preoțesc din cercul Bozovici, Pavel Miulescu, pe care comisiunea îl propune spre verificare.

Dificultatea alegerii constă în aceea, că preotul din Prigor Câmpian se plânge, că densusul după ce și-a predat în urnă votul scris cu mâna lui proprie pentru preotul din Prilipeț Mich. Blidariu, fiind cam morbos s'a depărtat de locul scrutiniului și mai târziu află, că Pavel Miulescu a întrunit toate voturile, ceea ce nu s'a putut întâmpla altcum, decât că i s'a falsificat votul.

Protosinzelul Filaret Musta sprijinit de Iulie Petric și I. Bartolomeiu, din motivul, că la alegerea deputatului preoțesc din Bozovici obvin unele neregularități și anume, că s'a făcut presiune asupra unor preoți și că s'a falsificat voturi, propune esmiterea din partea consistoriului a unei comisiuni investigatoare având acesta a comunica sinodului următor rezultatul, ca astfel sinodul informat pe deplin să poată verifica sau anula alegerea.

Vincentiu Babeș recunoaște, că la această alegere obvin unele neregularități și că acele trebuiesc eruate, totuși recomandă, ca mai întâiu să se verifice respectivul deputat și numai după aceea să păsească sinodul la luarea măsurilor pentru constatarea lucrului.

Dezbateră devine tot mai înfocată, până ce în fine președintele arhieru pune la vot cestiunea verificării acum sau după cercetare.

Rezultatul votisării fii, că dintre 50 votanți 32 sânt pentru și 18 contra verificării.

Deputatul Iulie Petric nu mai află cu cale a se mai cerceta un act sancționat odată din partea sinodului.

Vincentiu Babeș însă e pentru cercetarea faptului și așa se însărcinează consistoriul cu eruarea lucrului.

În asemenea mod purcede sinodul și la verificarea deputatului mi-

rean Ioan Marcu, a cărui alegere e dificultată prin relațiunea oficioasă a protopresbiterului districtual din care se vede, că în comuna Sipet în biserică s'au dat numai 57 de voturi pre când în protocolul scrutiniului se află 295 de voturi.

Acți nu pot pricepe după care logică sancționează o corporațiune morală un act constatat de nelegal.

Cu eruarea faptului s'a însărcinat consistoriul.

Tot în ședința aceasta s'a verificat și celelalte alegeri dificultate și anume alegerea preoților Alece Popescu și Mich. Radu și a mirenilor Iosif Seracin și Ioan Ionaș.

Ședința V.

Ședința se deschide la 9 oare. După ce președintele comunică mai multe raporturi și unele petițiuni, care toate se predau respectivelor comisiuni, deputatul Vincentiu Babeș, ca notar și referent al delegațiunii congresuale în afaceri de despărțire ierarhică cetesce raportul seu referitor la unele cestiuni de despărțire încă neregulate definitiv.

Referentul deputat roagă mai de parte sinodul a declara cestiunea aceasta de urgentă, ceea ce se primesc cu unanimitate.

La propunerea deputatului I Bartolomei sinodul decide:

Fiind că are să se adune în scurt timp congresul național sârbesc din Carloviț, și fiind că cauza mănăstirilor, unele cestiuni referitoare la fondul scol. și de pensiune, precum și unele cestiuni în privința comunelor amestecate încă nedespărțite pretind praigngrigiri pentru regularea acestora în conțelegere cu partea sârbă, — se roagă Escelența Sa Părintele Archiepiscop și Metropolit, ca să ea dispozițiunile necesare:

1. ca să se transpună actele delegaționale, conform concludului congresual luat în această privință în anul trecut 1878 la Prea Sântitul Episcop al Aradului pentru ca delegațiunea să se poată aduna și împlini oficialul seu.

2 În cas însă, dacă delegațiunea per absolutum nu s'ar pute aduna să dispună Escelența Sa, părintele arhieriscop și metropolit, ca cel puțin subdelegațiunea să facă toate cele de lipsă pentru punerea la cale și regularea cauzelor rămase pendente din actul de despărțire ierarhică, având subdelegațiunea a reporta delegațiunii și delegațiunea sinodului nostru proxim.

După luarea la cunoștință a invitării vice-comitelui comitatului Severin, prin care se invită sinodul la congregațiunea comitatensă pentru compunerea unei adrese de felicitare cu ocaziunea serbătoarei de 25 de ani, ședința se închide anunțându-se ședința proximă pe Vineri la 9 oare dimineața.

Până unde merge șovinismul maghiar!

Am dis, când am reprodus espunerea de motive la proiectul de lege pentru introducerea limbei maghiare în scoalele elementare, că ceea ce susține ministrul despre nestirbita folosire a limbei române în scoale etc. sânt numai frase goale, menite a amăgi opiniunea publică din afară. Astăzi sântem în pozițiune de a aduce o nouă probă pentru afirmarea noastră, probă carea dovedește, că unde dominează șovinismul maghiar, nouă Românilor nu ne este permis a ne exprima în limba noastră nici chiar simțimentele de loialitate către augusta casă domnitoare.

Rectorul institutului de fete din monastirea Ursulinelor de aici, pentru a serba nunta de argint a Maiestăților Lor în un mod cât se poate mai demn

și mai potrivit, compuse încă de cu timp cinci piese dramatice, reprezentând fie-care un deosebit mod de viață al oamenilor și având toate împreună scopul vedit, de a esprima simțimentele de iubire și credință neclătită către Maiestățile Lor Împăratul și Împărăteasa. Piesele erau: „In familie“, „Într'un institut de fete“, „La mare“, „Pe pustă“ și „In munți.“ Piesa din urmă era menită a se juca în limba românească de către elevele române din acel institut. De aici vor presupune onorabili lectori, nu numai că institutul respectiv este cercetat și de eleve române, dar că se propune în el și limba românească; puțini vor sci însă, că ansă ia introducerea limbei noastre în acest institut a dat însuși Maiestatea Sa preabunul nostru monarch, carele onorând la anul 1876, cu înalta sa vizită și institutul Ursulinelor și fiind întimpinat de către eleve cu orațiuni în limba germână, maghiară, franceză și engleză, a întreat uimit pre rector: au doară limba română nu se propune în acel institut? De atunci încoace ea se propune în adevăr. Eată pentru ce rectorul a dispus a se juca una din piese și în limba română, cu atât mai vartos, cu cât chiar în anul acesta institutul este cercetat de vre-o 15 eleve române prin nascere sau educațiune, dintre cari mai bine de jumătate se află în clasele superioare: a cincea, a șesea, a șaptea și a opta.

La cererea rectorului, actualul profesor de limba română la institutul din monastire, d. V. Petri, s'a însărcinat a se îngrijă de traducerea piesei în limba română și a conduce studiarea și reprezentarea ei pe scenă; mai mult: pentru ca elevele, actrice din monastire și dela alte scoale, unde s'ar doia a se serba această și festivă în modul indigat, să o poată studia mai bine, piesa tradusă de d. Petra Petrescu s'a tipărit și în „Scoala Română“ (făscioara VI pro Marțisor), mai făcându-se și un număr oarecare de retipăriri separate. Acum se împărțiră rolele, elevele începură a învăța cu un zel și devotament, care proba în destul, că ele sint deplin importante problemei, cu carea se însărcinată. Multe din ele apucară ași procura și costume naționale foarte frumoase.

Într'aceea se întâmplă, că profesorul dela gimnasiul de stat de aici, carele propune limba maghiară în monastire (acela asupra căruia nu de mult foaia oficioasă publică un concurs parțial), făcū o călătorie până la Alba Iulia, pentru a cere cum dăcea el, dela episcopul Fogarassy un stipendiu pentru fiul seu în etate cam de 10 ani. Nu scim, nu vrem se scim, dacă i a succes a dobândi acum pe la Pasci stipendiul dorit; ceea ce scim este, că întors la Sibiu, profesorul a declarat rectorului, că i aduce ordinul verbal al episcopului, să oprească odată și pentru totdeauna reprezentarea piesei române. Este o mare lipsă de tact, sau chiar o demonstrațiune în contra guvernului maghiar, a face limbei române onoarea, de a o aduce pe scenă, alături cu germana și maghiara, într'un timp, când încă nu este terminată lupta între guvernul maghiar și episcopii români chiar în privința limbei.

Mărturisim, că nu ne vine a crede, ca un prelat de seriozitatea și caracterul lui Fogarassy să fie în stare a da un ordin ca acesta; dar de altă parte cum am pute presupune earăși, ca un profesor de stat, să aibă cutezanța a vorbi de aducerea unui ordin, ce nu l'a primit? Sigur este, că studiarea piesei române s'a sistat pe dată, și la nunta de argint a Maiestăților Lor s'au jucat numai piesele germane și maghiare.

Vă puteți închipui devastarea, ce a produs în simțimentele elevelor ro-

mâne această măsură brutală. Pe când ziua de 24 Aprilie a fost pentru toată monarchia Habsburgilor o zi de bucurie și înălțare, pentru elevele române din monastirea Ursulinelor ea a fost o zi de supărare și umilire.

Eacă de ce este capabil șovinismul maghiar! Nici chiar o serbătoare ca cea dela 24 Aprilie nu l'a putut reține, de a nu ne lovi și umili.

Dar cu toate aceste nimic nu ne va face a slăbi în credință cătră augusta casă domnitoare, nici în iubirea cătră limba noastră străbună. Ce privesc punctul prim, istoria noastră nu cunoaște nici un Dobrițio, nici un Libenyi și cu atât mai puțin legiuni organizate în soldul inamicului din afară, încât însă pentru punctul al doile, deja Borfiniu a scris înainte de aceasta cu ani 400: „Românii încungiurați de barbari, țin încă limba română, și ca să nu o piardă, atât de tare se luptă, încât se pare că nu s'au bătut atât pentru ținerea vieții, cât „pentru păstrarea limbei.“ (Decade II, 1, 5).

Ear părinții români, sântem siguri, vor grijă, ca fiecele lor să fie scăpate încă pe viitor de atari lovirii barbăre. Dela un institut se asteaptă cultură și tractare umană, egală, dar nu umilire pentru unii, gloriificare pentru alții.

Nu putem a nu ne adresa aci cătră onorabilele Doamne române din Sibiu și a le ruga cu tot de-adinsul ca se binevoiască a se ocupa cu idea de a se înființa aici în Sibiu un institut de fete românesc. Nicăiri înființarea acestui institut nu ar întâmpna mai puține greutăți ca aici. Educațiunea națională, cu deosebire astăzi, este pentru noi Români din Ungaria necesitate imperativă, o condițiune de viață. Pentru ce să ne cumpărăm dela străini, cu banii nostri, umilire? Pentru ce fiecele române să învețe lucruri, de cari în viață nu vor avea nici o trebuință, neglijând de alta parte învățături indispensabile pentru fie-care mamă română?

Doamnele române au dat destule probe despre ceea ce ele sânt în stare a face. Un institut de fete românesc, eacă o problemă deamă de zelul și devotamentul lor național!

Nușu.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Coveș, 3 Aprilie 1879*). Domnule Redactor! A dis cineva odinioară că cu postul și cu ruga ori ce vei cere vei dobândi — noi am cugetat că înțelesul acela se reduce și la domni pământului. — Acuma vedem, că dela aceea în timpul de astăzi cu răbdare și cu cerere, nu poți câștiga nimica — ci cu postul și cu ruga numai de la Domnul ceriului poți dobândi ce ai cerut. Am tot auzit, că este o lege doară cea comunală care prescrie, că diregătorii comunali s'ar alege numai pe câte 3 ani și la 3 ani s'ar reinnoi și comitetul comunal pe 6 ani și intră alții. Dar apoi aceea nu știu, că legea aceea ar fi pentru Coveș sau numai pentru alte comune. Pentru că la comitetul nostru comunal i-au expirat timpul de 6 ani încă din Septembrie și al diregătoriei comunale de 3 ani din Noemvre 1878 și în toate comunele giur impregiur din cercul nostru pretorial s'au făcut alegerile încă din Decemvrie 1878, numai la noi la Coveș nu. S'a tot auzit, că achi mâne vine la schimbare și încă până astăzi nu a mai sosit acest achi mâne. Un locuitor din loc a întreat pre subpretorele când vin la schimbare la Coveș? Atăta au dis, că înainte de 20 Ianuarie a. c. nu pot să vină că au de lucru cu asentarea, dar după 20

Ianuarie a. c. numai decât vor eși la schimbare. A trecut 20 Ianuarie și am postit (rădat) vro 4 săptămâni după 20 Ianuarie și prin Februarie ne-am hotărit, ca acuma să ne și rugăm doară vom dobândi și noi schimbarea; ne-am adunat poporul laolaltă și am făcut o rugare cătră pretorele cu 48 de subscrieri, ca să facă bunătate, să ne facă și nouă schimbare de diregătorie în înțelesul legii, am trimis cu aceea rugare pre doi indiviși și pretorele a dis cătră aceea, am numit pre 13 Martie a. c. să eșim și să facem și acolo schimbarea; pre rugarea aceasta voi da și un rezultat.

A trecut 13 Martie și nu am mai căpătat până astăzi nici rezultatul, nici schimbarea.

La dat noi sântem cei dintâiu, dar la dreptate cei din urmă. Ce a fost cauza? Domni Maghiari proprietari la Coveș, cari sânt vro 3 la număr au incurcat toate itele și s'au pus la mijloc, spre a împedeca alegerile de diregătorie și cu deosebire a judeului Stefan Armean, și nu doar, că ar fi judele un învățat sau un priceput mare în cauzele de diregătorie, ci fiind că de dragul lor el joacă cum îi cântă; s'a renegat ba încă ce e mai mult și legea și-o a lăsat și a trecut dela gr. or. de-a dreptul la papistași. Ear cătră cine l'întreba dicea, că m'am făcut Ungur, căci cu ei pot trăi mai bine, și astăzi și așa totuși ei sânt mai mari și pot face ce vor vrea dar Românul nu mai poate nimica. La domni Maghiari aceea le plac cu carii pot face ce vor vrea adică să fie tot de-ai lor dela mic până la mare, ca poftele lor să meargă ca pre coardă, să nu întâmpine greutăți sau pedeci undeva.

Deci ca să câștige oameni pe partea lor eată cum au urmat. În anul trecut s'a făcut limitațiune de vite, după pofta domnilor proprietari Unguri, prin pretorele cercului nostru adus de ei în comisiune, și s'a hotărât, că numai după 4 fl. dare să se poată ținea o vită în hotar, însă nu puteau să și scoată nici o vită în hotar dar pretorele au hotărit ca cei care nu au 4 fl. dare să poată scoate și după 2 fl. 50 cr. o vită. Contra la aceasta limitațiune s'a făcut recurs atăta din partea Românilor cât și din partea Ungurilor. Români au cerut să se lase cu câte două vite de tras fără dare și pentru dare să se poată ținea tot după 2 fl. o vită, căci hotarul e în stare a pute ține atâtea vite.

Ungurii au cerut ca numai după 4 fl. să se țină dar nu și după 2 fl. 50 cr. o vită. Recursele sau inapoiat dela vice-comitele în Martie a. c. cu rezultatul următor: numai tot după 4 fl. dare să și poată ține o vită și vitei de câte un an fac 2 o vită.

Rezultatul acesta a făcut o mișcare mare între popor căci cei cari nu aveau 4 fl dare ca să poată ținea și ei câte o vită au început a striga vedeți că nu putem răsbî cu domni și cum putem și aștepta ca să răsbim Români pre când acolo la comitat sânt tot de ai lor, și ministeriul ear de ai lor, apoi își vor face nouă la Români dreptate, sciti că cioara la cioară nu și scoate ochii, scim noi bine, că Români și-au perdut tot dreptul pânăi lumea, dacă au apucat Ungurii puterea în mână. Nu ne mai judecăm noi cu ei să ne mai peltuim bani, ne vom duce la domni și ne vom ruga să ne lase cu vitele și după 2 fl. căci ei pot face ce vreau, căci le vom face câte o di de lucru cu plugul; cum n'a perit tatăl meu, că a fost tot iobag nici eu nu voi perî și pre Români nostri cari sânt mai harnici îi lăsăm să facă ce vor vrea; nu mă mai tot subscriu eu cu ei că tot nu pot face nimica. Vădând domni cum decurge treaba au socotit: taci căi binecap ar fi dar minte nu e, că am apucat acuma cu cei mai harnici, jucăm

cum ne place. Așa s'au dus la vro 30 de inși la domni și s'au rugat mai bine să și lase și pre ei să scoată câte o vită și după 2 fl., căci vă ajutam câte o di de lucru cu plugul.

Vădând Ungurii prostia lor; au dis serioși resucindu și mustetele: mēi! vedeți aceste nu vi le-au făcut nimenea fără numai dascălul A. Bârsan și Ioan Tecoșan, dacă i-ați băgat și pre ei în comitet, că de nu era ei în comitet să se tot certe cu noi, cine avea de cuget să facă limitațiunea.

Noi nu dicem că nu vă vom lăsa dacă veți fi voi oameni, să ne dați în scris și să vă obligați, că până veți trăi voi veți ține tot cu noi și de Bârsan și de Tecoșan să vă lăsați la ori și ce vom face noi; dacă ei vreau să facă recourse voi să nu vă subscrieți. Ear dacă vine schimbarea să stați cu noi să remână tot Stefan Armean jude, căci noi vrem ca A. Bârsan și I. Tecoșan să nu mai fie nimica, nici în comitet nici în deregătorie, ear dacă nu, și veți încerca să primiți pre care-va dintre ei în deregătorie sau în comitet; apoi vom face de nici după 4 fl. nu veți ține o vită, ci după 8 fl. Atunci înaintea lor s'au declarat, că vor fi ai lor și vor ține tot cu ei până la moarte și de A. Bârsan și de Tecoșan se vor lăsa, și ei vreau cu toții, ca Stefan Armean să remână jude, și vor stăruî ca A. Bârsan și Ioan Tecoșan să nu fie aleși de jude sau în comitet.

Așa în chipul acesta după promisiunile Ungurilor, cari le-au mai promis și altele verzi și uscate, s'au renegat, și astăzi sânt Unguri renegați toți acei 30. La aceste fiind făcuți atenți de Bârsan, ca să și tragă bine sama ce fac și că pricep ei ce cer domni Maghiari dela ei, să aveți de grije să nu vă căți, au răspuns: acuma ce va fi, noi ne lăsăm de d-voastră și facem cele ce ne cer ei. Doară nu veți lăsa și legea ca Stefan Armean? De vor cere și aceea o facem! Căți cu voi toți ca voi, voi veți vedea, perirea ta din tine Israile. Afară de acestia tot mai sânt în Coveș de trei ori atăția Români, cari dic: ori și ce greutăți și nedreptăți vor veni asupra noastră, ne vom ține caracterul de Român căci Român m'am născut Român vreau să și moriu, și pentru nedreptate nu mă voi renega, ci mai bine voi răbda dacă soarta ne-au adus într'acolo, ca noi Români să suferim nedreptate de la mai marii domni ai pământului. Domnul ceriului care împarte dreptate pe pământ, și nouă ne va împărți când ne va veni rândul.

Varietăți.

* (Avansamentul de primăvară în armata imperială). Următorii căpitani clasa II sânt denumiți clasa I: Ernst Mărginean de la regim. de inf. Nr. 50 George Pettescu dela regim. de inf. Nr. 31. Următorii locotenenți sânt denumiți căpitani clasa II: Agasin Hamsa dela regim. de inf. Nr. 64, tot de odată transferat la reg. de inf. Nr. 43; Timoteiu Achimescu dela reg. de inf. Nr. 64; totodată transferat la reg. de inf. Nr. 37.

Următorii sublocotenenți sânt denumiți locotenenți: Ilie Radu dela reg. de inf. Nr. 5; Mihail Șandru dela regim. de inf. Nr. 65; George Boldea dela reg. de inf. Nr. 64; Ioan Poplecean dela batal. de vânători Nr. 28; Dumitru Tarangul dela regim. de dragoni Nr. 9.

Următorii cadeți sânt denumiți sublocotenenți: Mateiu Maroșan dela reg. de inf. Nr. 51; Silviu Herbay de Jofu dela reg. de inf. Nr. 64 Alexandru Bobb-Hangea dela reg. de inf. Nr. 63; Xenofon Roman dela reg. de inf. Nr. 31; Mihail Muciurlia dela reg. de inf. Nr. 19, totodată transferat la reg. de infant. Nr. 50.

Practicantul de auditoriat Ioan

Mihălțan este denumit locotenent-anditor la tribunalul de brigadă Nr. 39 în Debrețin.

Elevii din academia militară tehnică din Viena: Pavel Mohara și Ilie Papist sânt denumiți sublocotenenți la regim. de artilerie Nr. 8.

Transferați sânt: Căpitantul Ilie Dordia dela regim. de inf. Nr. 46 la regim. de inf. Nr. 37; Sublocotenenții: Ioan Petrasco dela regim. de artilerie Nr. 13 la reg. de artil. Nr. 8 Vasilie Popa dela batalionul de artilerie Nr. 12 la regim. de artil. Nr. 8.

* (Concert). Chorul vocal al agronomilor din Chiseteu va aranja luni în 23 Aprilie (5 Mai) a. c. un concert în curtea casei comunale sau în cas de timp nefavorabil în sala ospetăriei mari din Secușigiu, executându-se următoarea programă:

1. *Cântecul Gintei Latine*, quartet executat de corul al agronomilor din Chiseteu.

2. *Unirea Principatelor*, quartet.

3. *Peneș Curcanul*, poezie de V. Alecsandri, declamată de Constantin Dragiciu.

4. *Dragă bătele cu Hora Armatei Române dela Plevna*, quartet.

5. *Arcașul lui Stefan Vodă* cu-artet.

6. *Movila lui Burcel*, poezie de V. Alecsandri, declamată de Dimitriu Gerda.

7. *Arde*, quartet.

8. *Pașa Dunărei*, quartet.

9. *Moș Martin*, poezie de Iul. Grozescu, declamată de Dimitriu Șuman.

10. *Junimea Parisiană*, quartet.

Începutul 8 oare sara.

Prețul de intrare: pentru familie 1 fl., pentru persoană 50 cr.

Venitul curat este destinat pentru scoala de fete din Secușigiu.

* (Descoperire). În Dobrovia lângă Mangalia s'a descoperit o gretă foarte curioasă, situată peste Ghiol la distanță de 40 minute de oraș. Introducându-se căți-va curioși într'insa, au observat mai multe mici stradele care nu par a fi din timpii antici, ci vro ascunzătoare din timpul resboaelor române.

* (Drumuri de fer europene). Rețeaua căilor ferate din Europa, s'a constatat că la finele anului 1876, se cifra cum urmează:

Belgia	3,589	chilometri
Lucsenburg	273	"
Marea Britaniă	27,152	"
Elveția	2,341	"
Germania	29,149	"
Olanda	1,695	"
Francia	122,671	"
Danimarca	1,366	"
Austro-Ungaria	17,363	"
Italia	7,850	"
Spania	5,796	"
Svedia	4,818	"
Portugalia	968	"
România	1,233	"
și 102 în lucrare		
Turcia	1,530	"
Rusia	18,999	"
Finlandia	876	"
Norvegia	580	"
Grecia	12	"

Peste tot Europa posedă 148,271 kilometre de drum de feru.

„Democratul“

* (Tunelul sub La Manche). Lucrările de sondagiu în „La Manche“ și pe țermul francez și cel englez pentru pētrunderea tunelului proiectat între Calais și Douvres se urmează cu cea mai mare activitate. Numai în La Manche sa dat până la sfârșitul Februarie 7,971 lovituri de sondă de 100 și 200 metre, lovituri cari a făcut cunoscut 3,207 eşantilione geologice. Pe 28 kilometre dela țerm s'au numărat 1,525 operațiuni identice. Tunelul, ce trebuie să aibă o lungime

*) Intârziată din lipsă de spațiu. Red.

de 36 kilometre, va traversa o pătură de cretă. Influența variațiunii apelor a fost studiat cu cea mai mare îngrigire și nu va fi de loc defavorabilă, cum s'a crezut mai întâiu, aceste lucrări gigantice. Un tren plecat dela Paris și sosind la Sangate, lângă Calais, la intrarea tunelului, se va înfunda sub pământ, urmând o înclinare foarte mică, apoi se va urca pe nesimțite apropiându-se de țărâmul englez, și se va duce să easă în baia S-ta Margareta, la 9 kilometre de Douvres.

* (Proces de presă). Mâine în 30 Aprilie n. se va pertrata la tribunalul de aici înaintea jurilor procesul de pre-ă contra d-lui G. Baritiu. Apărătoriu va fi d-l avocat A. Arz de Straussenburg.

* (Album de cămătari în Timișoara). Notariul oficiului orfanal, Iosif Maier lucră la o broșură, în care are de gând a espune pe toți cămătarii de acolo. Foile din Timișoara provoacă pe fie-cine, care a avut norocirea a căde în mâinile acestor oameni a da autorului date.

* (Lăsaturile de sec) la Nou-Orleans, Statele-Unite diferă de toate lăsaturile de sec din lume. Nu se găsesc asemeni trăsături caracteristice nici la Roma, nici la Neapole, nici la Veneția și nicăiri aiure.

Regele Ricard, supra-numit Inimă de leu în una din procesiunile mari, ce se fac la asemenea ocațiuni a jucat rolul principal. El purta pe umăr faimosul topor de bătaie cu care a ucis atâți Sarasini. Regele purta costumul cu care a vizitat o dinioară insula Cipru. Casca sa era de aur, d'asupra cu un leu ce scânteia la lumina soarelui.

Scutul seu era blasonat cu trei lei țăritori. Hamurile calului seu erau de aur.

La sosirea regelui, a început marea reprezentațiune scenică, pe care regele Ricard o ordonase pentru petrecerea leailor și credincioșilor sei supusi, și care reprezenta istoria lumii de la crearea sa până în epoca actuală. A fost grădina Edenului, cu Adam și Eva, această din urmă foarte dezvoltată. În curând a apărut turnul lui Babel, și apoi o plută pe care se aflau Siria, Babilonia, Media și Persia. Arabia și Africa, ca și Europa în anul 200 a creațiunii, apărură succesiv, urmate de Grecia, Roma și Scandinavia.

Francia era reprezentată prin Clovis, Ludovic XIV, ambii Napoleoni și un comunist. Napoleon I era cu costumul vechei gărđi, ear Napoleon III purta uniforma de mareșal de câmp. Turcia era reprezentată printr'un om bolnav culcat pe un pat, lângă care se află Anglia care îi dădea să înghiță hapuri amare. Costumele erau noue, bogate, elegante și corecte. Mascele erau foarte espresive și punerea în scenă admirabilă. „V. C.”

* (Velocipedul în armată). Un corespondent al revistei engleze „Broad Arrow”, care iscălesce: „un oficiar de cavalerie” adresează ducelui de Cambridge, comandantul suprem al armatei engleze, o scrisoare prin care stăruiesce asupra utilității de a crea un regiment de infanterie ușoară velocipedistă. Autorul serios semnalează numeroasele avantagii ale unui asemenea corp pentru serviciul interior al țării. Velocipedul e mai curând gata de cât calul și n'are trebuință nici de nutriment, nici de îngrigire; el poate fi lesne transportat cu proprietarul seu în drumul de fer, și un om care se pricepe a umbla cu velocipedul, poate face într'o di cu mult mai multă cale de cât cu calul.

În cas de trebuință grabnică și fără veste, cum ar fi de esemplu o

rescoală, reclamând serviciile unui regiment de infanterie ușoară velocipedistă, la o depărtare de o sută mile (engleze), corpul ar pute să meargă cu drumul de fer cât se va pute mai aproape de destinațiunea sa, ducând cu sine velocipedele sale. Dacă drumul, având prea multe cotituri sau fiind prea multe schimburi de linii, ar cauza o pierdere prea însemnată de timp, batalionul velocipedist ar pute să taie linia de-adreptul în goana mare.

Aceste sunt trăsurile de căpetenie ale planului indicat de vechiul oficiar de cavalerie în cestiune. El uită însă că velocipedul nu poate circula decât pe un șes lin și luciu și că adese un bolovan ar fi de ajuns spre a'l resturna, fără a mai vorbi despre tere-nul accidental și muntos, pe unde velocipedul n'ar ajunge departe, și regimentul ușor ar deveni foarte greoiu, căci ar fi prea adese nevoit să'și ducă în spinare velocipedele, în loc de-a fi dus el de velocipede.

Să nu credem dar că calul ar pute fi înlocuit cu velocipedul și cât despre nutrețul pe care îl dăm calului, să fim încredințați că dacă este un animal care 'și scoată chieltuiala prin serviciile ce ne aduce, apoi acela de bună samă e calul.

* (Doamnă, Ploaună!) O damă fű într'o di foarte rău necăjită de una de acele musce mari, cari sbâr-năe pe la urechi și care te pișcă cu atâta precizie în cât ar dice cine-va, că fortuna le dă ochi buni și spirit.

— Ioane, dice ea servitorului, ea insecta aceasta cu băgare de samă, nu' face nici un rău și dă-o afară cât se poate mai ușor.

Ioan ea musca între degetele cel mare și index și iese cu precauțiune. Peste doue minute întră tot cu musca.

— Ei bine Ioane! 'i-ai dat drumul sërmanului dobitoc! . . .
— Doamnă n'am îndrăsnit! . . . Ploa!

* (O resturnare de tren). Nu de mult podul dela Dunclin, aruncat la o înălțime de 50 picioare preste riul Mulbery (Statele-Unite s'a surupat în timpul trecerei unui tren. Afară de locomotivă, ce apucase să treacă podul, și vagonul cu paturi, ce a rămas atârnat în modul miraculos de un stêlp, trenul întreg a fost precipitat în riu. Cea mai mare parte din călători au fost prinși între fragmentele vagoanelor sdrobite și abia au fost scoși, din cari 12 grav răniți, și trei cel puțin mortal. Trei oameni au fost uciși, doi impiegați a companiei asemenea au fost uciși. Focul s'a manifestat îndată și a ars mai multe vagoane. „V. C.”

Bursa de Viena

din 28 Aprilie n. 1879.

Metalicele 5%	65 40
Împrumutul naț. 5% (argint)	65 85
Împrumutul de stat din 1860	119 30
Ațiuni de bancă	806 —
Ațiuni de credit	249 40
London	117 10
Argint	— —
Galbin	5 54
Napoleon d'aur (poli)	9 34
Valuta nouă imperială germană	57 55

Economic.

Sibiu, 25 Aprilie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 5.20—6.—; Grâu sêcărêș, fl. 4.30—4.90; Sêcară fl. 3.30—3.70; Orz fl. 3.40; Ovês fl. 1.90—2.30. Cucuruz fl. 2.90—3.30; Mălaiu fl. 4—4.50; Cartofi fl. 1.20—1.30; Sêmênță de cânepă fl. 4.50—5; Mazere fl. 4—6 :0; Linte fl. 10—10.50; Fasole fl. 4.50—5; pro 50 chilo: Făină de pâne fl. 4.50; Slănină fl. 34—35; Unsoare depore fl. 24.—27; Sêu brut pro 50 chilo fl. 16.—16.50; Sêu de luminări fl. 22.50—23; Luminări desêu 50 chilo fl. 27.50—28; Săpun fl. 20.—21; Fên 50 chilo fl. —.90—1.—; Cănepă pro 50 chilo fl. 32—34; Lemne vârtoase de foc pro metru cubic fl. 3.—; Spirit pro grad 50—55 cr. pro chilo: carne de vită 35—40 cr.; Carne de vițel 36—40 cr.; carne de porc 38—40 cr.; carne de berbec —.—; oauă 10 de 20 cr.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiuni: în 8 Mai imob. rămă-sului după Israil Abraham în Șomfalău (jud. cerc. D. Szt. Martin); în 8 Mai imob. lui Ludovic Székely în Cluj (tribunal); în 9 Iunie imob. lui Ioan Nagy în Copoș; în 2 Iulie și 2 August imobil. lui Fejes în Bikfalva; în 19 Iunie și 19 Iulie imob. d-nei Sigismund Rapolti în Nagy-Borosnye; în 6 Mai imobil. d-nei George Turi în Málnaș; în 20 Iunie imob. d-nei Icsif Kerestes în Rely (jud. cerc. S. Szt. György); în 5 Mai și 6 Iunie imob. lui Petru Zackel în Băgaciu (trib. Ibașfalău); în 6 Mai și 6 Iunie imob. d-nei Iosif Soltess în Székelyhid (jud. cerc.); în 9 Mai și 10 Iunie imob. d-nei Andreiu Simon în Baia-mare (jud. cerc.); în 27 Iunie și 28 Iulie imob. și mobilele lui Francisc Szöcs în K. Szt. Pál (jud. cerc. D. Szt. Martin); în 21 Mai și 21 Iunie imob. lui George Bărbântian în Kișfalău (trib. Alba-Iulia); în 3 Mai imob. lui Iosif Mihály în Făget (jud. cerc. Mediaș); în 6 Mai și 6 Iunie imob. lui Ioan Hanes și soți în Secal; în 10 Mai și 10 Iunie imob. lui Teodor Kolcsár în B. Szt. Ivány (jud. cerc. Reghen); în 3 Mai și 3 Iunie imob. Ioan Gegö și Ioan Essigmann în Făgăraș (jud. cerc.); în 16 Mai și 18 Iunie imob. d-nei George Bogatty în Alba-Iulia (trib.); în 26 Mai și 25 Iunie imob. lui Iosif Corpodean în Hesdatia (jud. cerc. Odorheiu-sêcuesc).

Nr. 628—1879.

3—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de notariu pentru comuna Topârcea se escrie concurs în termenul până 20 lea Maiu 1879.

Cu acest post sânt împreunate un salariu anual de 400 fl. v. a. cuartir liber, 3 org. lemne și tacsele care s'a statorit pentru contracte și alte scrisori private.

Doritorii de a concura la acest post au a documenta pe lângă calificațiunea prescrisă în § 75 art. de lege XVIII din anul 1871 că știu toate trei limbile patriei.

Petițiunile timbrate și provădute cu documentele referitoare la recerințele amintite sânt a se îndrepta până la ziua prefptă la subscrișa pretură.

Mercurea în 21 Aprilie 1879.

De la pretura cercului.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan, lângă neputinciosul paroch din Cărpiniș, protopresbiteratul Zlatna infer., pe basa concesiunii prea vener. consistoriu archidiececan, Nr. 657 B. ex a. c. se publică concurs până la 10 Mai a. c.

Emolumentele sânt:

Jumătate din toate venitele parochiale, a parochiei din Cărpiniș, care e de clasa a III-a.

Doritorii de a ocupa acest post, au de a'și subscrerne petițiunile subscrisului oficiu protopresbiteral, instruite conform legii, până la termenul mai sus prefpt.

Abrud în 6 Aprilie 1879.

Dela oficiul protopresviteral, în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioane Gall,

3—3

protop. gr. oriental.

UMRATH & COMP. în PRAGA,

fabrică de mașini agricole,

se recomandă prin specialitățile lor renumite prin o **executare foarte solidă, umblet ușor mare productivitate și treerat curat a**

mașinilor de treerat cu brațe și cu vârtej

pentru 1 până 8 cai sau boi,

atât **locomobile** cât și **stabile**. Mai departe fabricăm noi în mărimi diverse:

Ciururi de bucate, mașini pentru tăiat paie, mori pentru sdrobit etc. etc.

Cataloge ilustrate în limbile țerei grătuite și franco.

[14] 4

CLOPOTE

DE TOATĂ MĂRIMEA

pe lângă hotărîrea prealabilă a sunetelor lor.

Cu deosebire recomandă **clopotele găurite**, inventate de dînsul, a căror sunet este mai adînc decât acelor de construcțiunea vechie și care, fiind de 100 punți sînt asemenea celor de 140 punți de construcțiunea vechie.

Se află totdeauna în deposit clopote, dela mărimea cea mai mică până la 50 chilogr., precum și de **proasce portative și de mână**.

Se recomandă pentru comande cât de multe

Antonie Novotny
în Timișoara.

[15] 4